

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslowakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

EVROPSKÉ LISTY: Vychází každé pondělí • Vydává a tiskne: Universum
Sokol Publication, Inc. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek

EVROPSKÉ LISTY: Erscheint jeden Montag • Herausgeber: Universum
Sokol Publ. Inc. • Chefredakteur: Josef Martínek •

GEGR, 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG den 18. OKTOBER 1976 • EL. POSTFACH 606, CH-8058 ZUERICH FLUGHAFEN • Nr. 42.

Z Bělehradu kriticky o Moskvě

Prakticky po celé září referovaly jugoslávské sdělovací prostředky o tom, jak se v Sovětském svazu pohlíží na výsledky červnové konference evropských komunistických stran ve východním Berlíně. Převážně nepolemickým způsobem se přitom upozorňovala veřejnost na to, že sovětský pokřivený postoj neodpovídá postoji předkonferenčnímu, kdy šlo o to, aby se východoberlinské sněmování, jež bylo tak dlouho na vážkách, přece jen uskutečnilo. Bělehradská Borba si všimla například toho, že se Sověty opět vrátily k hojnému vzývání takzvaného proletářského, respektive socialistického internacionalismu, tedy k termínu, který se v části mezinárodního komunistického hnutí považuje za kontroverzní a vytratil se proto ve dnech konference ze sovětského tisku. Moskevští dopisovatelé bělehradské Politiky a tiskové kanceláře TANJUG pilně zaznamenávali, že se v Sovětském svazu nyní objevují různé články, ve kterých se propaguje monolitní jednota hnutí, píše o vedoucích stranách, o sovětské úloze předvoje, pramáje revisionismus, odmítá jakási absolutizace demokratických norem mezinárodních vztahů a zásad rovnoprávnosti, svrchovanosti a nezávislosti ve vztazích mezi socialistickými státy. Zkrátka a dobře, v Jugoslávii se zaznamenávalo vše, co je v přímém protikladu k jejím vlastním stanoviskům.

K referátům byly jen občas připojeny otevřené vlastní kritické poznámky, ale mezi řádky se projevila jugoslávská nespokojenost s interpretací výsledků východoberlinské konference v Sovětském svazu dost jednoznačně. Nakonec se o tom na sklonku tohoto měsíce vyslovil energičtěji oficiální stranický orgán Komunist, což pak převzal TANJUG do svého vysílání v ruštině. Orgán jugoslávského Svazu komunistů se mezi jiným pozastavil nad tím, že se sovětský tábor opět dovolává výsledků předcházejících multilaterálních konferencí komunistických stran, počínaje rokem 1957, ačkoliv charakteristikou východoberlinského sněmování byla jeho nesouvislost s dřívějšími poradami. Svaz komunistů Jugoslávie, který odmítl podepsat dokument porad v roce 1957 a neúčastnil se před letošní konferencí evropských komunistických stran žádné další schůzky tohoto druhu, vyslal delegaci do východního Berlína právě na základě dorozumění, že tam jde o podnik "bez minulosti i bez budoucnosti". Přesto se sovětský měsíčník Meždunarodnaja Žizň nedávno postavil za normy a principy mezinárodních vztahů, jak je definovaly starší konference. Jugoslávský stranický orgán pokáral také deník bulharské strany Rabotničesko Delo, ve kterém se znovu objevila téze, že "první vítězná socialistická revoluce", tedy sovětský systém, "může představovat a nepopíratelně představuje univerzální vzor pro všechny jiné socialistické revoluce". Jak se to snáší, ptá se jugoslávský Komunist, s kladným hodnocením hledání nových cest k socialismu, což patřilo k závěrům východoberlinské konference? K závěrům konference zato nepatřily projevy, ve kterých se vzývaly staré principy, neboť taková stanoviska nebyla pojata do dokumentu sněmování. Orgán Svazu komunistů Jugoslávie podotýká, že ti, kteří tuto skutečnost přehlíží, ztěžují účinnou spolupráci uvnitř hnutí — spolupráci, jež je možná jen na základě zásad nezávislosti, rovnoprávnosti a nevměšování. Pro Jugoslávce není směřodonné, že — řečeno slovy dopisovatele bělehradské Politiky — v Sovětském svazu se vyskytly jisté námitky proti novým a z jugoslávského hlediska kladným proudům v mezinárodním komunistickém hnutí. Jugoslávská strana má nyní vynikající styky s italskými komunisty a podpo-

Třetí kandidát: porobené národy!

Výrok presidenta Forda o východní Evropě v debatě s Jimmy Carterem se stal ústředním bodem předvolebního boje presidentských kandidátů a každý den mu americké noviny, rádio a televize věnují pozornost. Nepotřebujeme se tedy na tomto místě meritem věci do detailu zabývat. Naši čtenáři jsou s tím, co president Ford řekl, i s reakcí na jeho slova dobře obeznámeni. V každém případě jsme právě probíhající presidentské volební kampani vděční za to, že se ji tak jasným a výrazným způsobem podařilo obrátit pozornost celého světa na Sovětským svazem porobené a vojensky okupované národy východní Evropy. Staly se nečekaným "třetím kandidátem" a přáli bychom jim plné vítězství. Poslali jsme presidentu Fordovi, i jménem našich čtenářů, na podkladě celé řady dopisů a telefonů, telegram následujícího znění:

Vážený pane presidente,

jako vydavatelé jedněch z nejstarších československých novin v USA, založených v roce 1874, jsme velmi znepokojeni Vaším nedávným výrokem o východní Evropě. Domníváme se, že by vláda měla učinit jasné prohlášení, týkající se nedostatku nezávislosti a svobody v zemích východní Evropy. Pokud jde o Československo, doporučujeme, abyste vyzval Sovětský svaz k ukončení okupace Československa, která je porušením dohody, uzavřené během druhé světové války o rozmístění spojeneckých vojsk v Evropě. Československo nemělo mít na svém území ani Západní ani sovětské jednotky.

Žádáme Vás, abyste podtrhl skutečnost, že vláda Sovětského svazu nedodrжуje zásady, které podepsala v Helsinkách a které se týkají svobodné výměny lidí, informací a idejí.

Přáli bychom si, abyste odsoudil československou komunistickou vládu za to, že vězní lidi pro jejich politické názory, provádí pracovní diskriminaci a pronásleduje občany pro jejich kulturní a náboženské cítění.

Češi a Slováci byli inspirováni americkou svobodou a ideály dávno před tím, nežli se Spojené státy staly vedoucí mocností v rodině národů. Státisíce jejich synů a dcer našly nový domov v této zemi a pomáhaly ji budovat.

Chtěli bychom Vám také připomenout, že Deklarace československé nezávislosti, následující amerického příkladu, byla učiněna T. G. Masarykem v "Independence Hall" ve Filadelfii. Věříme, že Češi a Slováci ve své okupované vlasti budou mít Vaši morální podporu v jejich nejtěžším postavení.

S úctou

YDAVATELSTVO AL

ruje jejich strategii na domácí i mezinárodní scéně. Bělehradská Borba uveřejnila letos v létě celý seriál o italské straně a portrét generálního tajemníka Berlinguera se v těchto novinách objevil v průběhu několika týdnů neméně než dvanáctkrát. V samých přípravách na východoberlinskou konferenci byla spolupráce mezi oběma stranami co nejtěsnější. Koneckonců základní dokument autonomní politiky italských komunistů, předsmrtné memorandum Palmira Togliattiho z roku 1964, vznikl příznacně krátce po návštěvě tohoto představitele v Jugoslávii. A byl to Enrico Berlinguer, který na 14. sjezdu své strany prohlásil, že italské komunisty má zájem na tom, aby si socialistická Jugoslávie udržela své dosavadní mezinárodní postavení a nadále sledovala svou dosavadní politiku. Je to zřejmě zájem oboustranný.

Chceme také konstatovat, že jednou z prvních reakcí etnických skupin byl telegram Rady svobodného Československa, odeslaný do Bílého domu politickým tajemníkem Rady Jiřím Horákem. Zněl takto:

Vážený pane presidente, byli jsme překvapeni Vaším všelijakým prohlášením, že Sovětský svaz neovládá východoevropské země. Fakta dokazují, že pravý opak je pravdou. Okupace Československa Sovětským svazem je výsměchem nezávislosti, o které jste včera hovořil.

Telegram stejného smyslu byl presidentu Fordovi odeslán také Československou národní radou americkou v Chicagu. Podepsal jej předseda této organizace generál Ferjenčík.

Nepřehlédněte!

V důsledku pokračující stávky United Parcel Service ve státě New Jersey jsou poštovní úřady zavaleny takovým nadměrným množstvím zásilek, že po intervenci, týkající se záležitosti nevázaného dodávání Amerických Listů nám bylo dokonce odpovězeno, že v nejbližších dnech není naprosto žádná naděje na zlepšení doručování našich novin. Prosíme čtenáře o trpělivost a za pochopení této nepříjemné, námi nezaviněné situace jim děkujeme.

Redakce

O ČESKOSLOVENSKU

Generální šetření

Generální ředitelství Mlýnské a pekárského průmyslu po dohodě s generálním ředitelstvím Potravinářského obchodu a Českým svazem spotřebních družstev zavedly od 1. 10. t. r. na trh bílé pečivo o nižší váze. Housky, žemle, špičky, večky, bandury a hvězdičky se z váhy 68 gramů snižují na váhu 60 g. Úměrně se sniží i cena. Po generální nedobrych žních nastalo na popud generálního tajemníka generální šetření.

Student Čuřil — sedmdesát!

Nechce se skoro ani uvěřit, že "student Čuřil" z filmu Študenti a kantoři se dožívá 70 let. Kdo by se nepamatoval na žáka Čuřila! Hrál ho Ladislav Pešek, člen činohry Národního divadla v Praze, dnes ještě k tomu profesor na pražské herecké konzervatoři. Jubilant "Lála" patří k herecké honoraci, kterou svým jedinečným způsobem vedli Hilar a Frejka k nejvyšším metám hereckého umění.

Tramvaje

V Německé demokratické republice jezdí tisíce pětset československých tramvají vyrobených v závodech ČKD Tatra Smíchov. Vedle Lipska a Drážďan (tam prošla křest ohněm první československá tramvaj v roce 1967) lze se s těmito čs. vozidly setkat v dalších čtyřech východoněmeckých městech. NDR odebírá celou čtvrtinu roční výroby tatrováckých tramvají. Téměř celý její zbytek jde do SSSR.

Století

Mezi nejstarší československé časopisy patří Chemické listy, které vydává Čs. společnost chemická při Československé akademii věd. Časopis oslavil v těchto dnech své stoleté narozeniny. Je dvanáctým nejstarším chemickým periodikem na světě.

Nově v Krkonoších

Nedávno byla dokončena montáž podpěr pro novou lanovou dráhu z Jánských Lázní na Černou horu. Dráha má být dána do provozu ještě této zimy.

Ještě k výročí . . .

30. září 1931 se otevřely poprvé brány pražské zoologické zahrady v Praze-Troji pro veřejnost. Zaslouhou prof. J. Jandy se mohly první návštěvníci seznámit s 85 zvířaty. Za uplynulých 45 let se ZOO značně rozrostla nejen co do plochy — ale i co do množství chovaných exemplářů. Dnes se rozkládá na 50 hektarech a je zde umístěno 2500 zvířat šesti set druhů. Za dobu svého trvání dosáhla pražská ZOO pozoruhodných chovatelských úspěchů — podařil se odchov kondora amerického, geparda, ledního medvěda, koně Przewalského a d.

Jaké jsou ty jiné?

Čteme v Rudém právu, že v Československu dluží na "pracovní" návštěvě sovětská vládní delegace na čele s náměstkem předsedy Rady ministrů SSSR Vladimírem Novikovem. Na pořadu, čteme dále, jsou otázky dalšího prohloubení spolupráce obou ekonomik v oblasti energetiky a strojírenství. Patrně se čs. vláda dozví, co stejně musí tašit: že totiž SSSR dodá méně nafty za větší ceny a jiné podobné podrobnosti "prohloubení spolupráce." Jedná se v zámku Koloděje. Proč se ale zrovna tato návštěva musí nazývat pracovní? Dosud se tím ostatním stejného druhu říkalo "přátelské a soudružské".

Odešel "Vašek"

28. září 1976 zemřel po krátké nemoci ve věku 76 let bývalý tenorista opery Národního divadla v Praze Jaroslav Gleich, rodák z Hodonína. Původním povoláním byl lékárník. Od 1. 9. 1927 se stal členem ND. Zpěv studoval u Hilberta Vávry, Egona Fuchse a v Miláně u Manlia Bavagholiho. Vyspěl v jednoho z nejvýznamnějších tenoristů slavné generace O. Ostrčila a V. Talicha. Prvním jeho rozhodným úspěchem byl Vašek v Prodané nevěstě, kdy prolomil vžitou krössingovskou tradici a této klasické postavě dal novou, dosud platnou podobu. Cenné vavříny si přivezl ze Španělska a Holandska. Za 42 let svého členství v ND zpíval celkem 150 hlavních rolí.

V OHNISKU DĚNÍ . . .

Dělnický básník Jaroslav Moucha se vrhá do ohniska dění. K volbám napsal báseň, v níž se vyznává z horoucí lásky ke straně, k socialistické vlasti. Kromě toho jede soudruh Moucha naplno ve volebním kolotoči, navštěvuje ideologické konference, promlouvá na pedagogických radách, otevírá nové mateřské školky, kovoří na různých rájónových a volebních akcích; básník je zřejmě k neroztrhání a zlitá kdeso.

Soudruh Moucha píše rovněž dopisy, v nichž se zamýšlí nad předvolebními kampaněmi a srovnává je. "Když si uvědomím", medituje v dopise Rudému právu, "že my píšeme k volbám básně a na Západě perou před volbami korupční aféry, je mi moc dobře". V jednom obraze a v jediné zkratce zabil tak soudruh Moucha dvě mouchy. Jenže jak to už při podobných zjednodušených srovnáních bývá, mnohé prostě nesouhlasí. Pochybují, že by českoslovenští voliči měli právě teď chut' psát o kandidátech Národní fronty oslavné básně. A pokud vím, nešlo zde v Německé spolkové republice před nedávnými volbami ani tak o vypírání nějakých korupčních afér, ale o věci podstatně vážnější. Bohužel, a to musím přiznat, předvolební básnění je zde oblastí zcela zanedbanou a opomíjenou ve stejné míře, v jaké v současném Československu zapomínají před volbami propírat tak mnohé, co by se leckdy se zdejšími aférami asi nechalo jen stěží srovnat. Československá předvolební kampaň je děsivě fádni.

To my jsme si tady užili před volbami legrace až habaděj! Tak třeba promluvil v německé televizi předseda komunistické strany soudruh Mies a vyprávěl nám, abychom všichni volili jeho stranu, neb jedině ona nám zaručí štěstí, spokojený život a demokratické, tolerantní prostředí. Na důkaz, že to myslí vážně, soudruh Mies řekl, že i italský soudruh Berlinguer je vlastně jeho velký přítel, což si samozřejmě v Praze

žádný poctivý straník nedovolí snad ani pomyslet.

V seznamu přátel soudruha Mieseho nechyběl nikdo až na soudruha doktora Husáka, což je dosti podivuhodné, protože na obraze jsme viděli i barevný obrázek, na němž se soudruh Mies ukazuje s osobností v Německé spolkové republice ještě méně populární — se soudruhem Honeckerem. Když jsem soudruha Miese viděl na obrazovce oficiálního programu západoněmecké televize, tedy v programu, který si jeho strana natočila sama, vzpomněl jsem si na básníka Jaroslava Mouchu, který v Rudém právu napsal, že tady se vše očerňuje, hanobí a vůbec potlačuje kdejaký svobodný projev. Náhoda tomu chtěla, aby obě předvolební kampaně, ta zdejší i československá, probíhaly ve stejný čas. Západoněmecká televize přinášela až s úzkostlivou přesností předvolební pořady jednotlivých stran, mezi jinými i komunistické. Tak mě napadlo, že by i československá televize mohla jako důkaz svobodné předvolební kampaně pustit před kameru dejme tomu profesora Karla Kosíka, dokto-

ra Milana Machovce, spisovatele Ludvíka Vaculíka, nebo žurnalisty, kteří by do diskuse vnesli trochu švihu, barvy, vtípu a fantazie. Tohleto zřejmě teď obstarává jen dělnický básník Jaroslav Moucha. Ale, aby nebylo omylu: Jsem pro to, aby soudruh Moucha montoval své básničky, psal a mluvil, co se mu zlíbí. Soudruh Moucha je československý občan a volič, ústava mu zaručuje právo na svobodný veřejný projev. Háček je pouze v tom, že by toto zaručené právo nemělo být jiným občanům upíráno.

OTA FILIP

Převzato z rozhlasu Svobodná Evropa

Protěž na záhonech

V Dolním Smokovci jako na jediném místě v Československu se pěstuje plesnivec alpský (Leontopodium alpinum), lidově alpská protěž, na zahradních záhonech. Takto vypěstované plesnivce se používají zejména k výrobě upomínkových předmětů pro potřeby turistického ruchu ve Vysokých Tatrách. Ve volné přírodě roste tato vzácná květina zejména na jižních svazích krásných Belanských Tater,

ANEKDOTA HOSPODÁŘSKÁ . . .

Zase jednou mělo Československo hospodářské potíže; i byl poslán dotaz do Moskvy, co jako dělat. Za nějaký čas přišla odpověď, jenomže velice podivná, totiž šest pod sebou napsaných čísel 5-4-3-2-1-0. Ústřední výbor hloubá a hloubá, ale smyslu poselství se dobrat nemůže. I pošlou soudruzi, jak už to v takových případech bývá, posla k samotnému vrehnímu rabinovi. Co to má, soudruhu rabine, znamenat? No to je přece jasný, povídá rabin: pětiletka se musí splnit za čtyři roky a práci za tři musí udělat dva za plat jednoho. A co znamená ta nula na konci? Hm, to je asi předpokládaný výsledek.

Rok 1948 ! !

Nová kniha XI. VŠESOKOLSKÝ SLET, doplněná více jak stovkou neznámých nebo zapomenutých fotografií je nejen literárním a fotografickým obrazem této poslední sokolské celonárodní slavnosti, ale též svědectvím o pohnuté atmosféře umírání svobody, ve které se slet konal. • Knihu uspořádala Marie Provazníková za spolupráce Dr. Jiřího Škvora a můžete si ji objednat za sníženou cenu \$9 (u objednávek placených předem neúčtujeme poštovné) v krajanském knihkupectví "Kuška House", Dept. PA, P. O. Box 1507, Kingston, Ont., Canada K7L 5C7.

ZAJÍMÁTE SE O DĚNÍ V ČESKOSLOVENSKU? ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly bodré místo Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bohatým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace leckdy unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu EVROPSKÉ LISTY,

Postfach 606, 8058 Zürich Flughafen, Switzerland. Přihlašte se za odběratele EL a předplatné zaplatíte celoročně, pololetně, čtvrtletně. (Nehodící se škrtněte). Roční předpl. Sfr. 50.00, pololetní Sfr. 25.00 nebo přepočít v jiné měně. Platit lze pošt. složenkou nebo šekem.

Jméno
Adresa
Podpis

Americké Listy/Evropské Listy. Vydává a tiskne Universum Sokol Publications, Inc. 283 Oak St. Perth Amboy, N J 08861, USA. Tel: (201) 826-1998. Vedoucí redaktor J. Martinek. Evropská redakce a administrace: EL Postfach 606, 8058 Zürich Flughafen, Switzerland. Vychází každý týden s výjimkou dovolené. Nevýžádané rukopisy se nevracejí. Veškerá tisková práva vyhrazena.

Výhradní způsob placení: Převodem z banky na Schweizerischer Bankverein, Fil. Obstrass, 8033 Zürich, s poznámkou "z. G. Americké Listy P5-622.890" Roční předplatné DM 50.00, pololetní DM 25.00, ve švýcarských francích ročně Sfr. 50.00, pololetní Sfr. 25.00.

O HAVLÍČKOVÍ

Ferdinand Peroutka

[I.]

Položili jsme thesi: revoluce roku 1848 je zkušební kámen toho, co lze nazvat havlíkovstvím. Havlíček vešel do lidové paměti jako oponent, jako buřič.

Znovu a znovu je reprodučován obraz, jak, obžalován rakouskou vládou — mučně, s rukou na prsou, stál před kutnohorskou porotou. Neexistuje žádný obraz, jak, když v Praze se stavěly barikády a střelelo se, Havlíček seděl doma a psal článek proti barikádám a českým revolucionářům. Řekli jsme, proč. Ve střední Evropě revoluce byla vedena pangermany, kteří hodlali přisvojit Rakousko k německému spolkům se sídlem ve Frankfurtu a učinit tak Rakousko částí Německé říše. V ní by Češi a Slováci byli v beznadějně menšině. Havlíček a Palacký nepochybovali, k čemu by pangermani toho využili.

Havlíček všechno a každého posuzoval podle českého prospěchu a neprospěchu. Pokud náboženství se týká, byla v Havlíčkovi všechna kritičnost, již ukládal rozum mu vrozený i na Voltairovi vytríbený. Přece však snad nábožen-

kulturou německou, neměli trpělivost zdržovat se nepatrnými českými začátky. Česko-židovské hnutí vzniklo teprve, když česká kultura zesílila. Za druhé, revoluce 1848 byla vedena liberály, kteří pod svým širokým pláštěm skrývali pangermanství. Z těchto dvou prvků pangermanismus židy sotva přitahoval, ale liberalismus jistě ano. Nebylo ani možno žádat něco jiného. Židé toužili být vyproštěni ze svého dosud poníženého postavení, a nemohli to od něčeho jiného očekávat spíše než od vítězství liberalismu. Tak dvě srozumitelné tendence, česká a židovská se střetly. Svět bývá takto složitý.

Základní Havlíčkovo stanovisko bylo: jako je dobrá nebo špatná rakouská vláda, tak také je dobrý nebo špatný liberalismus. Podporoval rakouskou vládu, když vyhlásila rovnoprávnost národů. Ihned se proti ní obrátil, když od toho upustila. To se v české historii opakovalo. Masaryk dlouho zastával ideu rakouského státu, ale odešel agitovat proti Rakousku, když se stalo zřejmým, že Rakousko se dohodlo s říšsko-německými pangermany.

Na vážkách, na nichž Havlíček věci vážil, padalo v neprospěch romantismu, že hlavní jeho sídlo bylo v Německu, jehož úmyslů se Havlíček obával. Mimo to pozoroval, že jemu tak protivně šarlatánství nalézá nejspolehlivější útlek v rozplývavém romantismu. Na současný romantický a pangermánský liberalismus tolik se zlobil, že mu vytýkal i pěstování literatury: "Vy pro zábavu svou a svých paniček romány a divadla sepisujete, nové mazurky komponujete." Za to snad někteří mohli Havlíčka kritisovat. Ale i z hříchu zaostalosti naprosto nepodezřelý německý básník Heinrich Heine napsal tenkrát: "Svoboda je ztracena, teď zase pokvetou román a novela."

Jestliže někteří se diví, že Havlíček — aspoň na chvíli — se zastával rakouské

vlády, musejí se také divit, že Voltaire, tento otec svobodomyslnosti, se zastával francouzské monarchie. Oba odpovídali na skutečnosti své doby. Voltaire viděl v králi lepší záruku rozumného pořádku než v šlechtě a církvi, které vždy byly připraveny k drancování veřejných peněz. A než v masech, v nichž nebyl zakoupen žádný řád.

Nad žádným jiným Čechem není možno pocítit takové potěšení z čílého a rozjařujícího realismu jako nad Havlíčkem — jestliže máme na paměti, že hlavním cílem v jeho době byla, musila být existence českého národa. Havlíček raději by byl vzal na sebe každou jinou hanu než tu, že k tomu vším způsobem nepřispěl. Aby odolával, národu je třeba sebevědomí. Čerpává je ze své historie. Té se také Havlíček dovolával, a neodvažujeme se rozhodnout, jak daleko by v tom byl zašel. Václav Hanka šel na to svým způsobem. Aby dokázal, že Češi už v nejdávější minulosti měli významnou historii i písemnictví, vyrobil — se značným talentem — své proslulé padělky, Rukopis Královédvorský a Zelenohorský. Myslíme, že si vzpomínáme, že Havlíček je s chutí citoval. Někdy napadá: Byl by mlčel, i kdyby byl věděl? Necht' jeho duch nám odpustí toto přemítání.

Voltaire, ne Rousseau, jak jsme už řekli. Bylo to rozhodnutí celé Havlíčkovy bytosti. Ve Voltairovi nalézal praktičnost, již sám byl pln. Voltairův styl byl jako jasný den, kdy vše je příjemně zřetelné. Nebylo třeba Havlíčka k tomu přemlouvat, jeho vlastní pud vedl k jasnosti. Rousseau přidal do literatury stíny noci. Je-li co možno říci o Havlíčkovi s jistotou, tedy to, že o stíny noci nestál. Jako Voltairovi, politika mu byla ne "filosofování do povětří", jak se vyjadřil, nýbrž praktická činnost, která má činit život snesitelným a bezpečným. Byl pln nechuti k bohémským existencím a ješitným radikálům. Napsal: "Kdo sám sebe a svou rodinu zachovalým a řádným způsobem uživit neumí, nevěřte mu, že dovede radu dát, jak by se zlepšil stav celé země". Takové naladění v naší době je mnohými prohlašováno za obyčejnou buržoasní morálku, ačkoli nevyložili přesvědčivě, proč je to vadná morálka. Avšak teď to vyšlo najevo: Havlíček byl bur-

K státnímu svátku svobodného Československa

Zde ve Spojených státech letošního roku vděčně oslavujeme dvousté výročí americké neodvislosti, která dodnes nepřetržitě trvá.

Tím více nás bolí vzpomínka na obdobné výročí naší vlastní Republiky československé. Dne 28. října budeme všichni vzpomínat, že před osmapadesáti léty vznikla neodvislá, svobodná, mírumilovná a pokroková Republika československá. Leč pokrok tam byl násilně zaražen; po spravedlivém a trvalém míru mohou lidé v Československu leda toužit; svoboda jim byla vzata a neodvislost Československa bohužel dlouho netrvala. Byla přerušena nejprve náporom nacismu a po krátkém mezidobí byla opět odstraněna komunismem, který podřídil Československo zvlášť Moskvě.

Byť samostatnost byla Československu násilím odňata, přec nárok na svobodu, sebeurčení a neodvislost trvá nepřetržitě dále. Stejně jako trvá tento mravní a právní nárok, tak v srdcích a myslích našich bratří a sester ve vzdálené vlasti našich předků stále žije neuhasínající touha po tom, aby se vláda věcí vlastních opět navrátila do rukou lidu.

Pevně věříme, že se tak stane, až uzraje čas. Je na nás, aby se urychlil příchod onoho dne, kdy se uplatní právo a kdy se naplní tužby utiskovaného lidu v Československu i v ostatních porobených národech.

Dnes vzpomínáme s vděčností všech těch, kteří pracovali, bojovali a umírali pro to, aby Češi, Slováci a Podkarpatsí Rusíni mohli svobodně žít ve vlastním státě. S úctou a obdivem myslíme na všechny ty, kteří dnes usilují o tytéž cíle. S láskou vzpomínáme všech těch, kterým dnes je svoboda upírána a kteří trpí za to, že stále věří a doufají.

My sami, kterým je dáno žít ve svobodě, obnovujeme svoje rozhodnutí pracovat ze všech sil a dle svých možností, aby všichni lidé na celém světě mohli žít svobodně, v míru a vzájemné úctě, jak to žádá sama důstojnost lidská.

Podpořte všichni svoji Československou národní radu americkou v tomto úsilí a přesvědčení, že lid v Československu bude moci v budoucnu oslavovat svůj státní svátek opět v radosti a ve svobodě.

ČsNRA

NA LEPŠÍ K VAŠATOVÍ

ství by bylo v jeho mysli lépe pochodilo, kdyby kněžstvo bylo vlastenečtější. Nebylo. Ústřední církevní vedení vychovávalo kněze k universalitě, což v té době v Rakousku znamenalo protinárodně a ve prospěch německosti. Za revoluce 1848 Havlíček napsal nevrlé: "Židé z Uher a židé z Německa pijí na bratrství." Byla pravda, že židovským liberálním žurnalistům a židovským podnikatelům osud českého národa neležel na srdci. Byly toho dvě příčiny. Jednak, střeoevropští židé viděli ideál ve svém splnění s bohatě už rozvitou

Universální dárek

ABC nabízí dárkové knižní poukázky, které je možno posílat do celého světa. Poukázky jsou v hodnotě 10, 20 a 50 dolarů a jsou vyměnitelné za knihy v knihkupectvích v Kanadě a USA, nebo poštou v centrální kanceláři ABC za jakoukoli knihu ve většině moderních jazyků, včetně knih českých a slovenských vydaných doma i v zahraničí. Ve spojení s přepychovým obrázkovým vánočním katalogem v angličtině, který je zdarma, ideální dárek pro anglicky mluvící přátele v novém domově i ve staré vlasti. Knihy zasiláme do kterékoli země. ACADEMIC BOOK CLUB, Dept. PA, P. O. Box 1507, Kingston, Ont., Cana-

žoa, se všemi těmi vlastnostmi i ctnostmi, jež buržoasie mívala, když přebírala vedení z rukou úpadkové šlechty a církve. V jednom Dickensově románu žena, matka rodiny, úplně se zaměstnává africkými záležitostmi, a od rána do večera píše dopisy lidem v Africe. Děti jsou hladové a roztrhané, umlčený manžel sedí v koutě, ale ona den ze dne je fascinována tím, co se děje na jiném kontinentě. Něco takového by Havlíček byl sepsal, kdyby byl romanopisec. Co může snad být pokládáno za havlíkovství, v tak rozdílné době? O tom se odvážíme přednést své domněnky.

PROTI GHADAFIMU

Odpor proti libyjskému vůdci Ghadafimu vzrůstá. Příslušníci podzemního hnutí prý značně poškodili výbušnými náložemi důležité objekty v městech Tripoli, Benghazí a Derna. Ke hnutí se připojili i někteří bývalí Ghadafiovi stoupenci, kteří dnes už jeho domácí i zahraniční politiku a jeho vládní styl odsuzují. Libyjská tajná policie se prý marně snaží je odhalit a zneškodnit.

A CO ŽÁCI V ČSSR?

Počítací strojky si razí na Západě cestu nezadržitelně nejen do domácností, kde na nich propočítávají hospodyňky své nákupy a tatínkové procenta svých vkladů na spořitelních knížkách, ale i mezi žáky už od obecných škol, kteří zjistili, že jim při početních domácích úlohách mohou být velmi dobrým pomocníkem. Ale nedostí na tom. Tahle věc nezůstala utajena učitelům ani vyšším školským orgánům — a tak například už i ve většině zemí Německé spolkové republiky jsou kapesní počítací strojky na školách povoleny, a to většinou od sedmé třídy. Ale protože se tam velice dbá na to, čemu se říká "rovnost šancí", diskutuje se teď o problému, jak to zařídit, aby všichni žáci měli k dispozici stejně kvalitní mašinku. Není pochyb, že se dojde k uspokojivému závěru, a není vyloučeno, že školy prostě tyto počítačky pro své žáky budou kupovat. Jsou stále lacinější a nebude to v podstatě nic revolučního: všechny veřejné školy v západním Německu dávají svým žákům až do maturity učebnice zdarma.

ZMĚNA V RHODÉZII — ZA JAKOU CENU?

Zahraniční ministr Kissinger, který na svém nedávném africkém zájezdu prosazoval plán na zabezpečení přechodu k vládě černošské většiny v Rhodesii, prohlásil, že věří v porozumění amerického lidu pro finanční oběti v zájmu mírové evoluce v této části afrického kontinentu. Kissingerův plán — který se setkal s výhradami některých černošských kruhů v Africe a byl kritizován Sovětským svazem — předvídá mezi jiným zřízení zvláštního finančního fondu pro posílení rhodéského hospodářství a pro odškodnění příslušníků dosud vládnoucí bílé menšiny, kteří se vzdají svého majetku v Rhodesii a odstěhují se ze země. Pokud jde o Jihoafrickou republiku, Kissinger označil tamní situaci za mnohem složitější než je situace v Rhodesii. Kissinger je přesvědčen, že nynější rasový systém v Jižní Africe musí být změněn, ale nemá specifické představy, jak by se toho mohlo dosáhnout. V řešení rhodéského problému bude dalším krokem zvláštní konference, která se bude konat v Ženevě. Britský min. zahraničí Rowlands byl za účelem příprav na tuto konferenci společně s vysokým funkcionářem amerického ministerstva zahraničí Schaulem v Botswaně, Mozanbiku a Tanzanii. Po rozhovorech s tamní-

Mezinárodní přehled

mi představiteli se vyslovil poměrně optimisticky o výhledu na brzké zřízení mezirasové prozatímní vlády v Rhodesii. Z Dar-es-Salaamu letěl Rowlands a Schaule přes Lusaku do Johannesburgu. Rozhodující jednání o uskutečnění konference byly vedeny v Salisbury s předsedou tamnější vlády Smithem.

VARŠAVSKÝ PAKT A CEAUSESCU

Nejvyšší státní a stranický představitel Rumunska Ceausescu prohlásil na stranicko-vojenském aktivu v Bukurešti, že jeho země chce rozvíjet vojenskou spolupráci s Varšavským paktem, ke kterému Rumunsko patří. Podle Ceausescu "rumunský lid bude bojovat jen v zájmu své nezávislosti a svrchovanosti, za své právo budovat svobodně a pro sebe socialistickou a komunistickou společnost". Rumunský předák také dodal, že svobodně znamená i ve spolupráci s jinými socialistickými zeměmi. V případě cizího útoku na země, s nimiž je Rumunsko smluvně spojeno, splnila by země v každém případě své závazky. Ceausescu tentokrát prohlásil, že vojenská spolupráce se zeměmi Varšavského paktu bude pokračovat i po zrušení obou nynějších vo-

jenských bloků, což si Rumunsko přeje. Současně Ceausescu obhajoval výstavbu národní armády v každé socialistické zemi a také spolupráci s brannými silami jiných socialistických zemí, tedy také těch, které k Varšavskému paktu nepatří. Na projev se může pohlížet ve světle nepotvrzených zpráv, že se později v tomto měsíci koná v Bukurešti zasedání politického výboru Varšavské smlouvy. Konkrétně byla ohlášena návštěva pol. prvního tajemníka Gierka v Rumunsku. Gierek od získání nejvyšší moci v roce 1970 Ceausescovu zem dosud ne navštívil, ačkoliv byl ve všech ostatních východoevropských státech a také v Jugoslávii. K bilaterálním schůzkám mezi oběma představiteli pochopitelně došlo při různých mezinárodních příležitostech, naposled v rámci evropské komunistické konference ve východním Berlíně. Ceausescu sám byl ve Varšavě u příležitosti polského stranického sjezdu v roce 1971. Na nižší úrovni byly kontakty mezi oběma zeměmi poměrně živé, ale to, že se Gierek dosud vyhýbal cestě do Bukurešti, dávalo podnět ke spekulacím. Souhlasí-li, že Bukurešť má hostit politický poradní výbor Varšavské smlouvy či vrcholnou multilaterální konferenci východoevropských zemí, mohla by se Gierkova opožděná návštěva hodnotit jako jakýsi úklid před větší událostí.

O HOSPODÁŘSKÉ BUDOUCNOSTI

Československé hospodářské problémy jsou námětem v zahraničním tisku. Drastická úsporná opatření v osvětlení pražských ulic a obchodů — jež byla oznámena — nasvědčují dalšímu zostření krisového hospodářského vývoje. Zdá se, že jeho tempo je zrychlováno a to hned ze dvou příčin. Špatným výsledkem žní a všeobecným zhoršením obchodních podmínek, jak se projevují od energetické krise roku 1973 v československém zahraničním obchodě. Kromě toho — navíc — se zdá, že Sovětský svaz je stále méně ochoten dodávat Československu potřebná množství surovin a energetických zdrojů, takže je stále víc odkázáno na trhy, kde musí platit tvrdými devizami, kterých má však stále méně.

Počátkem září vyplynulo z projevu sekretáře Ústředního výboru Kempného, že Sovětský svaz nedodá v příštích pěti letech očekávané množství ropy. Nákup ropy je nejtěžším problémem československého zahraničního

obchodu. Kempný neudal žádné důvody sovětského postupu, má se však za to, že dalekosáhlý sovětský zájem na přímém exportu na Západ hraje při tom roli. Československo se zatím vyhlo žádosti o úvěry v tvrdé měně na nákup importů ropy snad z obavy, že by je, v důsledku slábnoucí výkonnosti československého zahraničního obchodu nebylo s to splatit. Ukazuje se již, že na splnění ctižádostivých cílů letošního plánu není pomysleno ani v zemědělství, kde jde o soběstačnost aspoň pokud jde o obilí, ani v průmyslu, kde je zapotřebí začít s renovací zastaralého strojového parku.

Pro spotřebitele, jak se zdá, začíná padat na váhu rostoucí prodražování. Bylo sice učiněno prohlášení, že ceny za hospodářské zboží a požitaviny nebudou zvýšeny, avšak, jak ukazují stále zjevnější cenová srovnání v pražských obchodech, tyto sliby je zapotřebí brát s rezervou.

V Praze, jak se zdá stojí vedení také před hádankou: Jak modernizovat národní hospodářství, jak je na celých úsecích zcela přestavět — jak je vůbec postavit na nový základ a uzavřít při tom zastaralé podniky? Že se něco musí stát, to vedení ví a vyplynulo to i z toho, co bylo řečeno v projevech k šestému pětiletému plánu. Těžko by se dal udržet životní standard, který je — po Německé demokratické republice — nejvyšší ve východním bloku — přičemž záruka relativně vysokého životního standardu je v jistém smyslu protislužbou vedení za to, že je občan vyřazen z velkých oblastí politického života.

Od roku 1968 žilo Československo ze substance. Tím trpěla i jeho schopnost k mezinárodní soutěži. Import rostl mnohem rychleji nežli export. Od roku 1970 do 1975 stoupl o 70,9 procenta — dovoz naproti tomu o 90,6 procenta. To platí dokonce i pokud jde o jiné země východního bloku. Československé firmy mají sice stále dobrou pověst pokud jde o nabídku standartních strojů. Avšak při vyvinutějších a speciálních výrobcích ztratily na své reputaci. Toto manko má být v příštích letech odstraněno. V nové pětiletce se strojařství dostává nejvyšší priority. To platí také pro zahraniční obchod. Tanto nepříznivý trend se má změnit; tempo specializace se má zrychlit. Příkazem chvíle je koncentrace na takové výrobky, které slibují vyšší ceny. Jenže toto dobré předsevzetí je právě tak staré, jako stížnosti československého strojírenství,

příliš pomalé inovace, příliš vysoká spotřeba materiálu a energie, příliš nízká produktivita práce, poněvadž vedení podniků i jejich zaměstnanců jednoduše chybí potřebná motivace, potřebné podněty.

Vyšší zisky z exportu strojů jsou však v příštích letech potřebné v zájmu obnovené rovnováhy obchodní bilance. Československé hospodářství musí ztrávit vzestup cen na světovém hospodářském trhu, zvláště když byl změněn v minulém roce cenový systém ve východním bloku. Kromě toho: následky sucha netrpí jen zemědělství, ale také zásobování elektřinou, poněvadž kolem 15 procent spotřeby energie bylo kryto z vodních turbin. To všechno nutí k přestavbám. Západní pozorovatelé jsou si však zajedno, že se pokroku dá dosáhnout jen postupně . . .

KONFERENCE O RHODÉZII

Konference o Rhodézii se má konat podle britského návrhu do dvou týdnů a podle amerického návrhu v Zambii nedaleko rhodézkých hranic. Rhodézkou delegaci povede premiér Jan Smith, zambijská vláda mu však upírá právo vystupovat při vyjednávání jako reprezentant rhodézké vlády. Podle zambijské koncepce by měla zastupovat Rhodézii Velká Británie, protože toto území je formálně britskou kolonií. Mluvčí zambijské vlády prohlásil, že Smith už svou dohrál. Kdo se má konference zúčastnit rozhodnuto ještě nebylo — podle návrhu londýnské vlády by to měli být zástupci černých i bílých Rhodézánů. Velká Británie chce převzít předsednictví konference. Političti představitelé rhodézké bělošské menšiny projevují zájem o urychlené řešení rhodézké otázky, Jan Smith však prohlásil, že navrhovanou konferenci nechce pokládat za shromáždění konstituční.

Brežněv — a Rumunsko

Ve vídeňských diplomatických kruzích se rozšířily pověsti, že v druhé polovině října se sejdou v Rumunsku nejvyšší političti představitelé zemí Varšavské smlouvy a že mezi nimi nebude chybět ani Leonid Brežněv. Naposled byl sovětský vůdce v Rumunsku roku 1968, rovněž na konferenci Varšavského paktu. Od té doby se svazky Rumunska s Varšavským paktom dosti uvolnily. Zůstalo sice nadále jeho členem, ale rumunský vůdce Ceausescu soustavně odmítal, aby se na rumunském území konaly společné manévry socialistických zemí.

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

7.75% přinese 8.17%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 1.000.00 zaručené na šest roků

6.75% přinese 7.08%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na tři roky

6.50% přinese 6.81%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na 2 roky

5.25% přinese 5.47%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnosu od \$ 5.00 vříc.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplácíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připisujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$40.000.00 vládní pojišťovnou *Federal Savings and Loan Insurance Corporation* ve Washingtoně.

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021

aneb

2636 CENTRAL PARK AVE.,

Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710

and

590 EAST 187 STREET

Bronx, New York 10458

VOLBA JE JASNÁ

Následující výňatky jsou z debaty presidentských kandidátů 76, konané 6. října 1976

PAN FORD:

"NEEXISTUJE SOVĚTSKÁ NADVLÁDA NAD VÝCHODNÍ EVROPOU A NIKDY NEBUDE ZA FORDOVY VLÁDY EXISTOVAT.

. . . Nevěřím, že Jugoslávci se považují za ovládané Sovětským svazem. Nevěřím, že Rumuni se považují za ovládané Sovětským svazem. Nevěřím, že Poláci se považují za ovládané Sovětským svazem. Každá z těchto zemí je nezávislá, samostatná, má vlastní územní celistvost a Spojené státy nepřipouštějí, že tyto země jsou pod nadvládou Sovětského svazu".

PAN CARTER:

"Pokud jde o Helsinskou dohodu, mohla to být pro počátek dobrá dohoda, jenže jsme si nedokázali vynutit dodržování t. zv. Třetího koše, který zajišťuje lidem právo na stěhování, na připojení se ke svým rodinám, na svobodu a volnost projevu. Sovětský svaz nadále zakazuje Rádio Svobodná Evropa a ruší je; také jsme byli svědky vážného problému s takzvanou Sonnefeldtovou doktrínou, kterou pan Ford zřejmě potvrdil a která říká, že mezi východoevropskými zeměmi a Sovětským svazem je organické spojení.

A RÁD BYCH VIDĚL PANA FORDA PŘESVĚDČIT AMERIČANY POLSKÉHO PŮVODU, ČECHOAMERIČANY A AMERIČANY MAĎARSKÉHO PŮVODU V TÉTO ZEMI, ŽE TYTO ZEMĚ NEŽIJÍ POD NADVLÁDOU A DOHLEDEM SOVĚTSKÉHO SVAZU ZA ŽELEZNOU OPONOU!"

Volte
JIMMY CARTERA

A leader, for a change

SPORT

• V sedmém kole první fotbalové ligy byly sehrány tyto zápasy: Lokomotiva-Sparta 3:0, Slovan-Plzeň 4:0, Dukla-Ostrava 1:0, Teplice-Inter 3:2, Trenčín-Bohemians 2:0, Slavia-VSS Košice 5:0. Tabulku vede Dukla Praha, druhý Inter Bratislava, třetí Zbroj. Brno.

• Zápasy první hokejové ligy: Sparta-Tesla 1-5, Bratislava-VŽKG 1:5, Plzeň-Č. Budějovice 7:3, Košice-Litvínov 7:1, Kladno-Brno 4:3, Jihlava-Gottwaldov 5:3 — VŽKG-Jihlava 2:4, Gottwaldov-Sparta 0:4, Kladno-Bratislava 1:2, Pardubice-Košice 3:5, Brno-Č. Budějovice 3:1. Vede Dukla Jihlava následovaná škodou Plzeň a Spartou.

• Chrýsta Vahlensiecková (NSR) zvítězila v maratónském běhu žen ve velmi dobrém čase 2:45, 24,4 hod. před Američankami Im Merrittovou a Gayle Barronovou. Před čtyřmi týdny uběhla Vahlensiecková 100 km za 7:50,0, hod. a vytvořila tak nejlepší světový čas na této trati.

• V Evropské lize stol. tenisu prohrálo Československo tradičně se SSSR 3:4, když uspokoili pouze Orlowski a Uhlíková. V dalším zápase vyhrála NSR překvapivě lehce a vysoko nad Jugosláví 5:2.

• Dne 31. května 1895 byla založena v pražské restauraci "U Brejšků" SK Slavia. Tento odvěký rival AC Sparty má primát prvního vítěze ligy. Její křídelní útočník Tonda Puč je dodnes nejlepším reprezentačním kanonýrem se 34 brankami, Josef Bican dopravil více než 5000 krát míč do sítě soupeřů, více než legendární Pélé, Plánička dokázal fotbalovému světu slávu našich brankářů, John Madden, zvaný "dědek" vykonával funkci trenéra sešívanců 25 let, Jan Košek byl fenomenálním střelcem, posílal dělovky bezmála z poloviny hřiště za záda brankářů, Franci Svoboda má na svědomí několik děr v síti a přeražených břev, skvělý driblér "pro galerii" Vlasta Kopecký a další nezapomenutelní matado-

rové dokázali, jak vzácným klubem je SK Slavia. Když se zdálo, že její sláva díky nenávisti Gottwaldova zetě gen. Čepičky pohasne, postarali se spisovatelé, básníci, malíři, sochaři, zpěváci, hudebníci, operní pěvci, filmaři a herci o její záchranu. Přejeme "sešívancům" i jménem "rudých" spartanů — aby zase jednou vyhráli ligu. Naposledy se tak stalo v roce 1947.

• Mistr světa Iwan Mauger (Nový Zéland) skončil v plochodrážním závodě motocyklů o "Zlatou přílbu Československa" až na 3. místě. Vítězem se stal Jiří Štancel před bývalým mistrem světa Dánem Ole Olsenem.

• V Košicích se běžel tradiční, již 46. ročník maratónského běhu MMM. Poprvé v historii zvítězil host z Japonska. 1. So (Jap.) 2:18, 42, 4 hod., 2. Watson (Brit.) 10 vt.

• Je zajímavé, že Československo, které se letos ověřilo vavříny mistra Evropy v kopané, nemá ligové mužstvo, které by zemí ME mohlo reprezentovat v pohárových turnajích nebo mezinárodních zápasech. V lize se "kope" tvrdě, až zálučně, svádějí se osobní souboje — které končívali zbytečnými zraněními a při tom všem se zapomíná na to hlavní — na hru. Vítězství reprezentativního čs. týmu na ME nastavuje světové sportovní veřejnosti falešné zrcadlo: v Československu se hraje provinční kopaná a snad jen dvacet fotbalistů si zasluhuje titul: hráč kopané.

• Na oslavu 75 let čs. organizované kopané sehráli bývalí internacionálové Československa a Maďarska opakované čtvrtfinálové utkání MS z Rancagua (Chile 1962). Tentokrát vyhráli Maďaři 1:2, když branky vstřelili: Bundzák a Sipos za hosty a za čs. vicemistry světa Masopust. Utkání pokazil rozhodčí Placek, když pro neexistující ofsajd neuznal Buberníkovi regulérní branku. Československo hrálo v sestavě: Schrojff, Schmucker, Lála, Popluhár, Pluskal — Bomba, Masopust, Kvašňák, Buberník, Štibranyi, Adamec, Jelínek. Čestný výkop provedl předseda FIFA Havélan. Diváci si přišli na své. Kdo umí, ten umí!

• Československo sehrálo na hřišti Sparty v Praze na Letné odvetné přátelské mezinárodní utkání s Rumunskem. Zápas skončil vítězstvím mistrů Evropy 3:2 (1:1). Bylo to 23. po sobě jdoucí utkání, kdy čs. fotbalisti neokusili hořkost porážky. První utkání v Bukurešti skončilo smírně 1:1.

K západoněmeckým volbám

Předpověď, že výsledek západoněmeckých parlamentních voleb bude velmi těsný, se splnila. Předvíдалo se také, že dosavadní vládní koalice sociálních a svobodných demokratů vyjde z těchto voleb s malým náskokem před spojenými křesťanskými uniemi CDU/CSU, a to se rovněž splnilo. Kdo byl tedy vítězem těchto voleb? Ve srovnání s volbami z listopadu 1972 nesporně spojení CDU/CSU, neboť získalo o půldruhého tuctu mandátů více, než mělo v dosavadním legislativním období a je po čtyřleté přestávce opět nejsilnější parlamentní frakcí. Tyto zisky nešly výlučně na úkor sociální demokracie, ale také z malé části na úkor jejího malého koaličního partnera čili liberálů FDP. To bylo vlastně jisté překvapení těchto voleb, neboť v závěrečné televizní diskusi čtyř vedoucích politických představitelů, sociálně demokratického kancléře Helmuta Schmidta, opozičního kancléřského kandidáta a předsedy křesťansko-demokratické unie Helmuta Kohla, předsedy bavorské křesťansko-sociální unie Franze Josefa Strausse a ministra zahraničí a předsedy svobodných demokratů Genschera, zapůsobila na nezaujaté pozorovatele Genscherova sracha o vyváženost podstatně lépe než ne vždy klidný řečnický souboj ostatních kontrahentů. Po této diskusi se dost spekulovalo na možné zisky Genscherovy strany.

Na druhé straně šly obě křesťanské unie, které mají dvě rozdílné organizace, ale společnou parlamentní frakci a nekonkurují si v oblastech svého působení za vyšším cílem, za získáním absolutní většiny, a tím nesporného mandátu vrátit se k vládě, jež byla jejich doménou od vyhlášení spolkové republiky v roce 1949 až do roku 1969. Helmut Kohl hovořil sice v závěru předvolební kampaně většinou už jen o možnosti paktu, ale i tak dával najevo, že kalkuluje s možností získat v těchto podmínkách kancléřskou funkci. Z tohoto hlediska může koalice jako celek a sociální demokracie jako její vedoucí síla považovat zachování náskoku nad stranami CDU/CSU, byť i náskoku podstatně zmenšeného, za svůj úspěch. Ovšem, Helmut Kohl ještě uprostřed povolebního večera nabídl koalici svobodným demokratům. Genscher na to odpověděl, že jeho strana šla do voleb se závazkem zachovat nynější koalici se sociálními demokraty. Je možno předpokládat, že i po nedávných volbách bude vnitropolitická scéna v spolkové republi-

ce vzrušená. Křesťansko-demokratická unie a její bavorská křesťansko-sociální partnerka mají vedoucí postavení ve spolkové radě. Tento zastupitelský orgán západoněmeckých zemí není sice v pravém slova smyslu druhou komorou spolkového sněmu, neboť jeho schválení podléhá pouze některé zákony, na nichž se usnese bonnský parlament — zákony, které se dotýkají bezprostředně zájmu zemí — ale nicméně je to vlivný orgán s vyhraněnou funkcí v zákonodárném procesu. Těsný výsledek voleb je sotva pokynem pro strany CDU/CSU, aby nevyužily teď ve zvýšené míře svého postavení ve spolkové radě. Navíc malá parlamentní většina socialisticko-liberální koalice oživuje vzpomínky na situaci v předminulém legislativním období, které začalo s 12ti-mandátovou většinou této koalice a muselo být zkráceno, když po přestoupení šesti vládních poslanců k opozici se stal sněm nedělním. Dosavadní 46ti-mandátová většina, kterou koalice získala pod kancléřem Willim Brandtem v předčasných volbách roku 1972, byla tak jasná, že obdobné nebezpečí neexistovalo. Přesto se na zemské úrovni neukázala soudržnost sociálních a svobodných demokratů dokonale. V Sársku se po nerozhodném výsledku tamních zemských voleb obě strany vydaly každá na svou vlastní cestu. V Dolním Sasku se po odstoupení dosavadního sociálně-democratic-

kého zemského ministerského předsedy nepodařilo koalici zvolit jeho nástupce z vlastních řad, ačkoliv všichni její poslanci se dušovali, že budou tak hlasovat. V Dolním Sasku byl však nakonec zvolen křesťansko-demokratický kandidát, a to pomocí tří koaličních hlasů, o nichž nikdo neví, kdo je odezval. V nepěkné kampani k celostátním parlamentním volbám se pohotově objevily a rozněcovaly různé aféry, týkající se některých představitelů z obou táborů, aféry pravé i nepravé. Na zemské úrovni současně probíhala konkrétní finanční aféra kolem hessenského ministerského předsedy, sociálního demokrata Alberta Osswalda, který z toho vyvodil důsledky a přesně v minutě uzavření volebních místností veřejně oznámil, že odstupuje. Volba Osswaldova nástupce zemským sněmem ve Wiesbadenu rozvíří nepochybně další diskuse, ačkoliv případ Dolního Saska by se neměl opakovat. Uklidnění v mezistranickém poměru, který byl hodně narušen ostrostí předvolební kampaně, ale nebyl ani předtím mezi koalici a spojenečtím CDU/CSU dobrý, je tedy nepravděpodobné. Ovšem, také uvnitř společné frakce obou křesťanských unií může dojít k diskusím, neboť i v nedělních volbách se ukázalo, že strana Franze Josefa Strausse má v Bavorsku výsostnější postavení než má sesterská unie CDU v jiných spolkových zemích.

TUZEX zasíláme
bezpečně a rychle
NEODKLÁDEJTE...

TUZEX-ové poukázky jsou nejlepším prostředkem jak potěšit příbuzné ve staré vlasti.

Již 50 roků cestovní služby

vám zajistí bezstarostné a radostné cestování do Československa a do celého světa za velmi nízkou cenu na dobu 22 až 45 dnů

Dvanáctidenní zájezd do Československa je opravdu velký požitek — poznáte krásy rodné vaší vlasti, anebo Vašich rodičů. Dopřejte si léčení ve světově známých lázních Československa, jsou nejlacinější na světě.

Doporučujeme včasné přihlášky — zvláště do lázní! Chcete-li umožnit návštěvu příbuzného do USA, navštivte TATRU pro informace — anebo napište.

Pro jistotu vždy jen

TATRA TRAVEL BUREAU, Inc.

1465 SECOND AVENUE • NEW YORK, N. Y. 10021
(pri 76. ulici) — Tel. RE 7-5972 — RH 4-6185

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar

1358 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET - NEW YORK

Nejmoderněji zařízená a všim pohodlím vybavená restaurace.

• Nejjemnější československá kuchyň včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zajíc na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný plzeňský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hod. noční každý den. "Special Luncheons" 12 Noon — 4 P.M. Monday to Saturday. • O rezervaci volejte; YU 8-3505 — RH 4-9787

PŘIPOMEŇME SI KATYN!

Na hřbitově v západním Londýně byl 18. září 1976 odhalen pomník k uctění památky polských důstojníků a intelektuálů, zajatých v září 1939 Sověty spolčenými s nacisty proti Polsku, a zavražděných v katynském lese nedaleko Smolenska. Ke slavnostnímu ceremoniálu odhalení se dostavily tisíce v exilu žijících Poláků, z nichž převážná většina bojovala za 2. světové války v různých složkách britské armády; americká vláda delegovala vláda bezvýznamného úředníka svého velvyslanectví a vláda Jejího Veličenstva přehlédla událost jako krajinu. Důvod: nápis na podstavci pomníku "V upomínku na Katyn 1940." Polští exulanti jsou skálopevně přesvědčeni, že barbarské povraždění 10 až 15 tisíců polských zajatců bylo provedeno na osobní rozkaz Stalina koncem dubna 1940. Opatrní Britové si ponechávají pro všechny případy otevřená zadní vrátka pro uplatnění verze, opírající se o úřední zprávu sovětské vojenské komise, která po úspěšném dobytí katynské oblasti Rudou armádou v pozdním létě 1943 provedla exhumaci několika set mrtvol a "jednoznačně" určila datum hromadných vražd na podzim 1941, tedy na dobu, kdy byl již katynský les v rukách invazních německých vojsk.

Na jedno však synové Albionu zapomněli. Třicet let po katynském masakru byly zpřístupněny dokumenty tajného archivu britského Foreign Office, z nichž vysvítá, že masové povraždění polských zajatců mají přece jen na svědomí Sověti. Owen O'Malley, tehdejší britský velvyslanec ve Varšavě na základě průkazných materiálů a svědeckých výpovědí tvrdí, že po přepadu východního Polska Rudou armádou v září 1939 se dostalo do sovětského zajetí něco kolem 250 tisíc příslušníků polské armády. Počátkem roku 1940 bylo internováno 15.570 polských vojenských a policejních důstojníků, důstojnických čekatelů a intelektuálů v sovětských táborech v Kozielsku, Starobielsku a Ostaškovu. Během dubna byli zajatci, jak vysvítá z velvyslančovy zprávy odvedeni na nádraží a zde končí všechny další stopy. O'Malley ve zprávě svému ministerstvu píše: "A když byly vraždy dokonány, začali kati se zahlazováním stop po hromadných hrobech. Srovnali zemi k nerozeznání s ostatním povrchem a zasa-

zeli dokonce dvouleté červené borovičky. I to je průkazná indicie viny SSSR na vraždách, protože Němci by si nedali tolik práce se zahlazováním stop zločinu. Byli si tenkrát příliš jisti svým konečným vítězstvím nad sovětským Ruskem."

Alexander Cadogan, tenkrát podsekretář ve Foreign Office, poznamenal na okraj velvyslančova dokumentu: "Na základě těchto indicií je téměř nemožné, aby Sovětský svaz prokázal svoje alibi."

Když Němci objevili hromadné hroby v katynském lese na jaře 1943, pozvali vědce a novináře ze 12 zemí, včetně anatomů a patalogů z okupovaného Polska, z nichž mnozí byli členy podzemního hnutí odporu, aby exhumované oběti masakru identifikovali a určili přibližně datum, kdy bylo hromadné vraždění provedeno. Všichni se jednohlasně shodli na dubnu 1940. Žádný z přítomných vědců a novinářů nebyl vystaven nátlaku z německé strany a všichni se mohli volně pohybovat.

Území, kde byly hromadné hroby objeveny, patřilo kdysi rodinám Kožlinských a Lednických. Po říjnové revoluci byl pozemek Sověty zabaven a vyvlastněn a v roce 1929 se sem nastěhovala filiálka GPU, která nechala katynský les obehnat ostnatým drátem.

Jaké indicie svědčí proti Sovětům? Jsou to prokazy, kterými byly oběti spoutány a u nichž byl jasně prokázán ruský původ. Mnohé mrtvoly, které se před exekucí patrně bránily byly probodeny čtyřhrannými sovětskými bajonety. Opodál těchto hromadných hrobů byly nalezeny další, v nichž byly pohřbeny mrtvoly již nejméně před 10 lety a které jevíly tytéž znaky likvidace. U mrtvol zajatců byly nalezeny osobní záznamy, noviny, deníky a dopisy, na kterých bylo nejpozdější datum z konce dubna 1940. V deníku majora Solského ze dne 27. dubna 1940 čteme: "Dnešní časné ráno má v sobě něco pozoruhodného. Odvezli nás po malých skupinkách nákladním autem do nějakého lesa; vypadá to tady jako nějaká ozdravovna. Následovala důkladná osobní prohlídka, při které jsme museli odevzdat sovětským vojákům všechny naše peníze, kovové přeský a kapesní nože." Zde záznam v deníku končí. Od konce dubna 1940 nedostaly rodiny zajatců žádné osobní zprávy ani dopisy, ač zajatci směli posílat domů jeden dopis měsíčně. Dotazy přibuz-

ných o existenci zajatců byly sovětskými oficiálními místy zodpovídaný bud': byl přeložen do tábora neznámo kam, nebo: nezvěstný, nebo dotazy zůstaly nezodpověděny. Svědecky bylo prokázáno, že všechny tři zajatecké tábory byly nejpozději koncem dubna prázdné. Borovice, které byly vysazeny na hroby jako přírodní kamufláž jevíly na příčném řezu zřetelné tmavé orámování posledních třech letorostů, což je neklamná známka toho, že stromky byly před třemi roky přesazeny. V rozsudku u Mezinárodního soudu s válečnými zločinci v Norimberku nebyl katynský masakr v seznamu nacistických zločinů uveden, ale nesrovnatelně menší zločin, zavraždění padesáti britských letců — válečných zajatců byl nacistům předložen jako jeden z hlavních zločinů proti lidskosti a ženevské konvenci. Budiž zde řečeno, že SSSR tenkrát ještě nebyl signatářem této konvence z 27. 7. 1929.

Kromě těchto indicií svědčí proti SSSR i některé bezděnné výroky předních sovět. politiků a funkcionářů. Tak šéf bolševické NKVD Berija prohlásil při večeři, kterou dával na počest polských důstojníků, pověřených sestavením velitelského sboru polských jednotek v SSSR (velitel gen. Wladyslaw Anders) na dotaz jednoho z hostů, zda by nemohli být propuštěni váleční zajatci z Kozielska nebo ze Starobielska: "To pusťte již jednou provždy z hlavy. Udělali jsme strašnou chybu! Udělali jsme strašnou chybu!"

Čtrnáct dnů poté jednal mjr. polského štábu Berling se zástupcem Beriji Merkulovem o propuštění Sověty zajatých velitelů dělostřeleckých pluků, o kterých věděl, že mají být internováni v Kozielsku, Ostaškovu a Starobielsku. Merkulov řekl: "Udělali jsme strašný kopanec. Tito muži nejsou k mání, ale seženeme Vám jiné." I tento neúplný výčet důkazů by již sám o sobě mu-

sel stačit k odsouzení odpovědných za tak strašný zločin. Zdá se ale, že se za těmito indiciemi skrývá něco, co dosud nevyšlo na světlo boží.

Jen jedna jediná okolnost by snad nasvědčovala tomu, že katynský zločin mají přece jen na svědomí Němci — nalezené projektily, kterými byli zajatci zastřeleni do týla. Bylo použito střeliva značky GECO — kalibr. 7,65 D nebo 6,35, výrobce Gustav-Genschow-Werke v Durlachu. Ale tato munice byla v době sladkých líbánek a platnosti paktu mezi Hitlerem a Stalinem Němci dodávána Sovětům. Před přepadením Polska i Beckové vládě.

Podivné na celé záležitosti je to, že všichni váleční i pováleční politikové států protihitlerovské koalice se úzkostlivě vyhýbali i sebe-menší zmínce o Katynu jako čert kříží. Na dotazy novinářů odpovídaly vyhýbavě nebo dělali, jakoby se nemohli upamatovat, co to ten "Katyn" vůbec byl. Dokonce i Churchill se nechal slyšet: "Ted' mi s tím dejte pokoj! Nejdříve musíme vyhrát válku a pak se uvidí."

Polské podzemní hnutí odporu si dalo ještě za nacistické nadvlády práci se sestavením přesného seznamu všech polských válečných zajatců a dospěli k výsledku, podle kterého se ve válečném věru de facto "vypařilo" přes 15 tisíc osob. Při padesáti miliónech obětí poslední války by se zdálo, že je to zanedbatelná maličkost, ale musíme

si uvědomit, že hlavní polské válečné ztráty byly na straně civilního obyvatelstva a židů. Zásah Polska do dění druhé svět. války měl jepicí život díky ničemné a proradné zradě Sovětů, rozpínavosti nacistů a velkomožné nemohoucnosti nacionalistického Beckova režimu.

Kšeft s oběti katynského masakru měl již v roce 1943 zajistit nadvládu Sovětů v poválečném Polsku. Po bezpočetných demarších vyslanec polské exil. vlády Romera u sovětských politických i vojenských funkcionářů, i u samého Stalina ve věci "vypařených", došla kremelskému božstvu trpělivost a přerušila s londýnskou vládou gen. Sikorskiho diplomatické styky.

To byl signál pro nástup polské komunistky Wandy Wasilewské, která byla Sověty pověřena vytvořením vzdorovlády, poplatné až na věky věkův Moskvě. Leč tento úskok asiatského lišáka Molotova nevyšel. Po několika diplomatických nótách západních Spojenců se vrátilo všechno do normálních kolejí; po smrti Sikorskiho převzal vedení exilové vlády v Londýně Stanislaw Mikolajczyk a o Katynu se přestalo diskutovat.

Dnes se na rudém Východě o Katynu nemluví. Na Západě zase nikdo nechce ohřívát tuto starou, pro Sověty nestravitelnou polivčičku. Otázka nezní: proč? ale — zaco? JAN RYBA

V příštím čísle: KATYN
- PROBLÉM BEZ KONCE

PRAZDROJ JAKO LÉČIVÝ NÁPOJ

Plzeňské pivo "Prazdroj" je všeobecně uznáváno za nejlepší ze všech na celém světě. V Praze stálo před 100 lety 14 krejcarů litr a jinde 26 krejcarů. Rozdíl v ceně se vysvětloval obavou z dovozu piva z jiných měst a snad i tím, že tam se ho také nejvíce vypilo. Výroba pravého plzeňského "Prazdroje" od založení pivovaru neustále stoupá a poněvadž představuje výhodný exportní artikl, velké množství se vyváží hlavně do zemí s tvrdou valutou a dokonce i takových, kde vaří také znamenitá piva. Domácí spotřeba se z toho důvodu usměrňuje vysokou cenou. Mimo země s tvrdou valutou největším odběratelem "Prazdroje" je dnes Sovětský svaz. Mnoho domácích spotřebitelů pohlíží na toho pivo jako na léčivý nápoj a kupují si je jen příležitostně nebo v případě žaludečních poruch. Na to co o tom soudí lékaři nic nedají. Ve Spojených státech přichází poměrně draho, někde jako levnější druhy vína.

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy životních pojištění plně zabezpečujících vaši ochranu. — Rovněž nabízíme pojišťky poskytující pravidelný starobní důchod jakož i pojišťky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

RUDOLPH PEŠEK, 145 87 Seventh Ave., Whitestone, L.I. N.Y. 11357 — tel. (212) 767-9746

GEORGE POSPISHIL, 24 West End Ave., Westwood, N. J. 07675 — tel. (201) 664-6511

ANEBO PŘÍMO:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

"PIONEER OF FRATERNAL LIFE INSURANCE"

CSA PLAZA, 2701 S. HARLEM AVENUE, BERWYN, IL 60402

Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

Sladká Francie - aneb zkušenosti z jedné cesty

Slunce už později vychází a dříve zapadá, listy pozvolna žloutnou a spadávají a na právě uplynulou dovolenou nám kromě filmů, fotek a eventuelně nějakých šrámů na autech či na sobě zbývají jen více méně nostalgické vzpomínky.

Ty moje jsou již dřívějšího data, protože jsem se, jako již po řadu let, vydal na dovolenou v červnu a vybral pro ni jižní Francii, vlastně jen její část, zato bohatou na slavná a známá sídliště.

Po vzoru většiny turistů jsem se už před nástupem zásobil příslušnou literaturou v podobě prospektů a map, z čehož jsem jednoznačně usoudil, že na mne čekají nezapomenutelné zážitky, i když jsem ty žirné luhy a háje, jasné modré moře lemované žlutě lesknoucími se plážemi bral se značnou rezervou zkušeného cestovatele. Leč kdo z nás je obrněn vůči iluzím, zejména těm příjemným.

Nebyla to dovolená špatná, ale mohla být daleko příjemnější, . . . kdybych věděl to, co vím nyní. Bohužel pro okruh mých známých byla jižní Francie bílým místem na mapě a tak nezbyvalo, než věřit štěstěně, leč tato dáma mně letos odbyla levou rukou. A tak pro ty, pro které města jako Nica, Cannes, Monte Carlo a vůbec celé Côte D'Azur mají mnohoslibný nádech, píš tento památný spis se

Nepřehlédněte, prosíme!

Prosíme všechny naše evropské předplatitele, aby veškerou korespondenci řídili od tohoto dne výhradně na švýcarskou adresu Evropských Listů: EL (Evropské Listy) Postfach 606, 8058-Zürich Flughafen, Switzerland. Poněvadž jsme zrušili bankovní i poštovní konto ve Frankfurtu v západním Německu, řiďte laskavě veškeré platby ve prospěch EL na: Schweizerischer Bankverein, 8033 Zürich, s poznámkou "z. G. Americké Listy P5-622.890."

Evropské Listy

značnou dávkou strážlivosti.

Vydal jsem se na cestu (ze středního Německa) těsně před Svatodušními svátky a první den dojel přes Švýcarsko do Valence, příjemného města u Rhony, asi 250 km na sever od Marseille. Mým úmyslem bylo, učinit v prvních dnech cosi pro mé zanedbané vzdělání a obdivovat historické i jiné památky. Proto jsem po přespání v místním (a jediném) campingu, ne příliš dobrém, ale levném, pokračoval směrem jižním a viděl Orange s velmi zachovalým amfiteátre (stojí za vidění, jako tentýž, ale větší objekt v Nimes), pokračoval přes Avignon (papežský hrad a celá řada půvabných zajímavostí na obou stranách Rhony) dál do Nimes.

Třetí den jsem věnoval Marseilli. Leč není účelem tohoto spisu zabývat se podrobným líčením místních zajímavostí, o těch se v hojně míře dočtete v prospektech všechno druhu a tak moje zážitky začínají na prvních kilometrech na východ od Marseille. A tady by byla na místě první zásadní poznámka:

- a) až na nepatrné výjimky je celé pobřeží na východ od Marseille až po italskou hranici, ba i dál za ní, bud' vyložené skalnaté, nebo kamenité. Písečné pláže se vyskytuje poskrovnu.
- b) Většina campingů, často dost primitivních, je jeden až 5 km od pláže.

Prvních 30 km od Marseille protíná pobřežní silnice nížinatou krajinu, turisticky málo osídlenou. Campingů dost málo, všechny daleko od pláže. První rekreační oblast začíná u lázeňských měst Banol a Sanary. Také campů přibývá, cenově únosné, leč teplá voda (pokud vůbec) jen pod sprchou. Pobřeží většinou skalnaté, všechna lázeňská města mají poměrně dlouhou pláž (kamenitou) volně přístupnou. První velké město za Marseille je Toulon s velkým přístavem válečných lodí, projíždka přístavem je zajímavá. Další rekreační oblast začíná asi 20 km za

Toulon, pobřeží sice kamenité, ale tu a tam již písek, campy dost daleko od pláže.

Úzké silnice se pomalu rozšiřují, provoz houstne, neklamně znamení, že se blížíte prvnímu High Society městu — St. Tropez. Kdyby to mohla být rozkošná rybářská vesnice, dnes praská toho město ve všech svých kamenných švech a myslím, že nestojí za mnohem víc, než zbežnou prohlídku. O to větší pozornost doporučuji věnovat pobřeží zátoky, na jejímž okraji St. Tropez leží. Tam se to přímo hemží velmi příjemnými campingy a kdo tam na delší dobu zastaví, dobře učiní. Zde se skoro poprvé (a naposledy) dotýkají campy přímo moře, pláž je většinou písčitá, koupání, i pro menší děti, výborné. Rovněž vybavení většiny campingů na vysoké úrovni. Budete-li mít možnost, zajďte přímo do campingu "Sur la mare". (Leží přímo u silnice na St. Maxime). Myslím, že je to nejlepší a také nejsolidnější vedený camping na celém pobřeží. Personál velmi vřelý a ochotný a jaký div — všichni hovoří plynně nejméně dvěma cizími jazyky. Silnice jej sice rozděluje na 2 části, z čehož ta druhá za silnicí, je částí parku nedaleko ležícího zámečku. Všude teplá voda, v campu samoobsluha, pošta, banka, atd. Velice lituji, že jsem tam pobyl pouze 5 dnů, kdybych věděl, co mne dále čeká, rozhodně bych byl pobyt prodloužil. Leč už i v červnu byl camp z 80% obsazen a pro hlavní prázdninové měsíce je rezervace téměř nutností. Mimocho-dem, camp patří k obci Grimaud.

Všechno, co leží za St. Raphael na východ je zajímavé po stránce turistické — méně rekreačně. Tato část

V TIPY

Stojí v pracovní době zástup lidí před prodejnou Moto-techny. Cizinec se ptá domorodého Pražáka: "Promiňte, to jsou Vaši nezaměstnaní?" "Ale co Vás nemá, šire," odpoví s nádechem patriotizmu domácí občan. "Ti všichni jsou řádně a celodenně zaměstnaní."

Průvodce cizinců po vlastech českých přivedl skupinu turistů k jakémusi návrší a ukáže na vrchol: "To tam nahore není zřícenina hradu ze 14. stol., ale rozestavěný objekt jeslí a školky z roku 1964."

končí u St. Maxime a proto o dalším jen stručně. Mezi oběma perlami Côte D'Azur, Cannes a Nicou, leží zajímavé město Antibes. Prohlídkou prospektů zjistíte, že oplývá početnými campy, leč všechny o-pět 0,5 — 5 km od pláže, úroveň různá až špatná. Promenáda Cannes je, myslím, dost známá z fotografie.

Asi 4 km dlouhá 6tuproudá silnice dělí pláž od hotelů, ležících na protilehlé straně. Převážná část pláže je vyhrazena hostům hotelů a apartmentousů a pro dav obecný zbývají jen okrajové části, opět kamenité, nebo skalnaté. Sto metrů za hotelovou enklávou je už jen město, podobné kterémukoliv jinému. Nica je obdobou Cannes — opět s příslušnou, palmami lemovanou promenádou a rozškátulkovanou pláží. Je však větší a i vnitřní město zajímavější než Cannes. Dost campingů asi 8 km před Nicou v Cagnes sur mare, ovšem opět všechny daleko od moře. K italské hranici už zbývá jen navštívit Monte Carlo a prosmelcovat v místním vznešeném casinu poslední

drobné, pokud jste tak ne- učinili již dříve, protože casino má každé slušnější město.

Pokud máte chuť pokračovat v další cestě na italské straně, tak poslední možnost slušného koupání (méně slušnějšího campingování) se vyskytuje v pohraničním městě Ventimiglia. Zbytek, s výjimkou San Rema, nestojí skoro ani za vidění.

Psát o cenách snad není ani nutné. Mohou se měnit, zrovna tak jako směnné kursy. Nákupy: zelenina, ovoce a pod. nejlépe na trzích, kterými oplývá každé městečko, levné a čerstvé. Jinak skoro v každém městě Supermarket. Casino. Víno, zejm. levnější druhy, dost trpké, alkohol poměrně drahý, sýry výborné a levné.

Nevím, vážení, kdo z vás si vzpomene za rok na moje zkušenosti a proto na závěr jen stručně. Rekrea-ce (koupání, pláž) mezi St. Raphael a Monte Carlem víc než problematické. Nej-příjemnější rekrea-ce mezi St. Maxime a St. Tropez.

Váš M. Š.

VÝROČÍ

Před 60 léty 25. září 1916 zemřel v Berlíně ve věku 44 let hudební skladatel a kapelník, žák Antonína Dvořáka Julius Fučík (* 1872). Jako kapelník působil v Sarajevu, Budapešti, Terezíně a j. Jeho svižné pochody Vjezd gladiátorů, Triglav, Florentinský pochod ad., valčíky, zejména Ideály snů, Zimní bouře, Dunajské pověsti a živé přede-hry, jako např. Marinarella vycházely ve světových vydavatelstvích (Bosworth, Cranz) v mnohatisícových nákladech a staly se na celém světě neodmyslitelnou součástí koncertů populární hudby jak na veřejných vystoupeních, tak v rozhlasu. Fučík byl virtuózem na fagot (prof. L. Milde) a složil pro svůj osobní nástroj humornou polku Starý bruchoun. Komponoval i díla komorní a duchovní, písně, sbory, symfonickou suitu Život, operetu Dvorní intendant, operu Osud a j. K výročí jeho smrti nahrála skvěle výběr z jeho skladeb Česká filharmonie pod taktovkou svého šéfdirigenta Václava Neumanna.

CAE

DOBRÁ RADA . . .

Otvírací páčka na plechové krabičky s krémem na obuv "tvorí součást našeho života," píše čtenář Lidové demokracie V. L. z Prahy 2. V rubrice "Dopisy čtenářů" ze dne 21. 9. 1976 si stěžuje, že výrobce krému na obuv Druchema přestal dodávat plechové krabičky s krémem s otáčivou páčkou a vzpomíná na doby 1. republiky, kdy "to byla samozřejmost." Čtenář píše dále: "A dnes — po uplynutí celých desetiletí — si uhlavujeme nehty nebo zraňujeme prsty, chceme-li krabičku otevřít. Nehceme slyšet, nebo číst, proč to nejde, nebo nepůjde, ale kdy se k tomuto osvědčenému typu krabiček zase vrátí." Naše poznámka: vážený pane V. L. z Prahy 2, zaběhněte si na Staré Město do Týnské uličky k jedinému a poslednímu soukromému železníkovi J. Čapkoví (snad ještě žije) a v jeho regálech zcela určitě najdete starou krabičku od krému z doby 1. republiky. Pak stačí jen nově zakoupený krém na boty do ní přendat a problém je vyřešený. To víte — dobrá rada nad zlato!

XI. Vsesokolský slet v Praze 1948

jehož vydání komunistická vláda v Praze roku 1948 zakázala, vyšel s fotografičkou přílohou jako dokument doby v curyšské Konfrontaci u příležitosti IV. sletu svobodného sokolstva v zahraničí.

Tento památník uspořádali Marie Provazníková a Pavel Javor. Můžete objednat — v Evropě na adrese:

• Konfrontation AG, Im Struppen 1, CH-8048 Zürich, Switzerland

v Kanadě a v Americe na adrese:

• Konfrontation SA P. O. Box 794, Peterborough, Ont. Canada K9J 7A2 za cenu: 30,— sFr nebo US \$12.00

Z KALENDÁŘE KRAJANSKÝCH AKCÍ A PROGRAMŮ:

• Schůzky v Norimberku každý čtvrtek na Velehradu, Zufuhrstr. 8, tel. 0911/26684.

• Možnost rekreace v Německu u švýcarských hranic, ve Schwarzwald. Budova církevní organizace Opus bonum, místo pro 15-20 osob s možností vaření, les, zdravé podnebí, vhodné pro revma a nemoci krevního oběhu.